

Förverkligad stendröm

Ett nybyggt "stone mansion" skjuter upp i skuggan av Omberg, med en kalkstensfasad hämtad nästgårds, i stenbrottet i Borghamn.
- Jag har i praktiken kunnat bära stenen hela vägen, säger Kaj Holmstedt som nu har förverkligat en gammal stendröm.

TEXT **PETER WILLEBRAND** FOTO **NIKLAS JOHANSSON**

◀ Rakt bakom boningshuset ligger Borghamnstens kalkstensbrott där all fasadsten är bruten.

Kaj Holmstedt hade länge drömt om att en gång få bygga ett stenhus.

När så han och hustrun Anna-Carin för några år sedan kom över en tomt i nära anslutning till kalkstensbrottet i Borghamn vid Omberg blev möjligheten att förverkliga drömmen plötsligt väldigt konkret.

– Jag kontaktade Göta Stenhus i Mjölby som hjälpte mig att rita och uppföra huset.

Huset är byggt i lättbetong, med fasad av kalksten från Borghamn. Inspirationen hämtades bland annat från Storbritannien och Italien, där man kan träffa på fantastiska stenhus i minsta by.

– Jag gillar hur de använder olika material och verkligen släpper fram de naturliga egenskaperna.

Kaj kontaktade även stenentreprenören Närkesten: dels för att få deras omdöme om projektets tekniska genomförande, dels för att få hjälp att praktiskt förverkliga planerna.

– Ett stenhus med den här typen av obearbetad kalkstensyta hör ju inte till de vanliga uppdragen, men de tände

också på idén och tyckte att skulle bli kul att jobba med något som var annorlunda, säger Kaj.

TILL SAKEN HÖR att Kaj Holmstedt under större delen av sitt yrkesverksamma liv har arbetat i svensk stenindustri. Han har ett brett kontaktnät och är väl förtrogen med många av stenbrotten i Mellansverige och på Öland och Gotland. Via sitt ambulerande entreprenadföretag Holmstedts Stenteknik, med bas i Borghamn, bryter och sågar Kaj och hans medarbetare ut block som hans uppdragsgivare – brytande företag – sedan förädlar.

Det var självklart för honom att använda den angränsande ljusgrå kalkstenen från Borghamn, ett brott som han arbetat i under många år och en stensort som han är väl bekant med. Däremot hade han ingen klar bild av hur den skulle se ut som fasad med kloytan utåt.

– Jag lånade några plattor från Borghamnsten och byggde ett slags mockup i verkstaden för att få ett hum om hur den skrovliga ytan skulle se ut. När jag och Anna-Carin såg resultatet med den

▲ Två år har det tagit Anna-Carin och Kaj Holmstedt att förverkliga sin dröm om ett stenhus.

Golvet i kök och vardagsrum är av borstad ljusgrå Borghamns-kalksten som har lagts diagonalt.

typiska och nästan lite grågröna nyansen fanns ingen tvekan, det var så här vi ville att det skulle se ut.

► **KAJ FICK TILLRÄDE** till en del av stenbrottet hos Borghamnsten där han själv kunde bryta de block som skulle sågas till plattorna i fasaden. Innan de kunde monteras behövde de huggas manuellt runt alla kanter för bästa passform.

Det innebar att cirka 2 000 kanter behövde bearbetas för hand med mejsel, en vinters fritidssysselsättning för Kaj.

– Plattorna är 30 centimeter breda i fallande längder. Sockelstenen är det dubbla, 60 centimeter, och 10 centimeter tjockare för en mer markerad sockel.

Fasaden på totalt 130 kvadratmeter är monterad med luftspalt. Plattorna är fästa med kramlor i fyra fästpunkter i lättbetongen. I fogspalterna är det traditionellt bruk.

I fönster- och dörrinfattningar har Kaj sågat spår med vinkelslip och sedan bearbetat med huggmejsel.

Lokal natursten återkommer även i husets inredning. Borghamns Stenförädling har levererat en borstad ljusgrå

”Jag tröttnar aldrig på att titta på fasaden, man upptäcker hela tiden någon ny fossil som man inte sett tidigare.”

kalksten som utgör golv i hall, kök och vardagsrum samt fönsterbrädor.

– I hallen är den lagd i ett schackrutigt mönster medan den är lagd på diagonalen i de övriga rummen. Köksbänk och köksö är i Ekebergs-marmor, säger Kaj Holmstedt.

På gården finns en gäststuga som också har ett kalkstensgolv från Borghamns Stenförädling.

DET TOG UNGEFÄR två år att gå från husröm till verklighet.

– Jag har använt mycket av min semester och lediga tid till arbeta med huset, säger Kaj.

Det färdiga huset har blivit ett slags mindre ”stone mansion” som naturligt

skjuter upp ur den berggrund det står på, i skuggan av Omberg. Det är svårt att hitta ett modernt projekt där byggmaterialet har en lika stark lokal koppling.

– Jag har i praktiken kunnat bära stenen hela vägen hem.

Kalkstenen är ett levande naturmaterial, som skiftar tydligt i färgnyans från grått till grönt beroende på väderförhållanden.

– Jag tröttnar aldrig på att titta på fasaden, man upptäcker hela tiden någon ny fossil som man inte sett tidigare.

Kaj och Anna-Carin har planer på att använda kalksten i nya projekt.

– Nu ska vi bygga ett växthus med stensockel, säger han. ■

▲ Hallgolvet ruttmönster är lagt med två nyanser av Borghamnskalksten.

▶ Sidobord med kalkstensskiva.

▲ Fasaden på totalt 130 kvadratmeter är monterad med luftspalt. Plattorna är fästa med kramlor.

▲ Bänkskiva i Ekebergsmarmor.

▲ I fönster- och dörrfattningar har Kaj sågat spår med vinkelslip och sedan bearbetat med mejsel.

Projekt: Villa Borghamn.
Beställare: Kaj Holmstedt med familj.
Stenleverantör: Borghamnsten och Borghamns Stenförädling.
Stenentreprenör: Närkesten.